

Tadeusz Witczak

"Studia Polonistyczne"

Biuletyn Polonistyczny 20/4 (66), 98-100

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

XIX i XX w. Instytutu Badań Literackich PAN, co sprawia, iż wśród autorów "Kwartalnika" dominują pracownicy tej placówki. Zwracają uwagę teksty: J. Łojka, J. Myślińskiego, A. Paczkowskiego, Z. Kmiecika, A. Garlickiej. Często tezy przedstawione w artykułach zamieszczonych w "Roczniku Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego" znalazły pełniejsze rozwinięcie w wydaniach książkowych.

Dr Wiesław Władyka

„STUDIA POLONISTYCZNE”

Red. Władysław Kuraskiewicz, Tadeusz Witczak. Wyd. UAM.

Z datą 1973 poznańska polonistyka akademicka włączyła się do ośrodków, które dysponują własnymi czasopismami specjalistycznymi. Od tego bowiem roku Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza publikuje "Studia Polonistyczne". Roczniki, objętości ok. 15 arkuszy, na dobrym papierze i w miarę potrzeby wyposażone w ilustracje, przygotowuje do druku Wydawnictwo Naukowe UAM. Nakład "SP" z początkowych 800 (+120) egzemplarzy obniżył się do liczby pięciuset (+120); jego rozprowadzanie przejęła Biblioteka Główna UAM.

Trybem zwykłym dla takich periodyków, "SP" skupiają artykuły przeważnie drobne, których tematyka reprezentuje wszystkie dziedziny penetracji miejscowych badaczy: historię i teorię literatury; językoznawstwo – głównie dzieje języka ojczystego i jego zastosowań artystycznych, dialektologię i onomastykę; problemy kultury narodowej dawnej i współczesnej oraz dydaktyki polonistycznej, zwłaszcza jej tradycji.

Na wstępie przyjęto kilka generalnych założeń programowych: łamy rocznika winny stanowić m.in. forum debiutów najmłodszych pracowników Instytutu, a zarazem mają stać otworem dla wszystkich zainteresowanych filologów i historyków z całego kraju; woluminy treści językoznawczej, literaturo- i kulturoznawczej będą się ukazywać naprzemiennie, czyli tworzyć jednostki o przedmiotowo pokrewnej zawartości; planowano również regularne ogłaszanie kroniki bieżącej Instytutu oraz rejestrów rozpraw magisterskich kolejnych absolwentów jako wymownej dokumentacji jego osiągnięć naukowo-dydaktycznych.

Doświadczenia redakcyjno-edytorskie kilku lat częściowo zmodyfikowały ów program: zrezygnowano ze stałej kroniki (wobec ukazywania się ogólnouniwersyteckiej); z okazji 30-lecia wznowienia działalności tutejszych katedr filologii polskiej pojawił się tom zbiorczy referatów młodej kadry IFP (IV:1977); cechą swoistą wydawnictwa stało się ofiarowywanie wybranych roczników uczonym o wybitnych zasługach dla polonistyki poznańskiej i ogólnokrajowej – tak uhonorowano już profesorów: Zygmunta Szweykowskiego (II:1975) i Władysława Kuraszkiewicza (III:1976), w druku znajduje się rocznik dedykowany Włodzimierzowi Dworzaczkowi (V:1977), w przygotowaniu jest tom dla Stanisława Urbańczyka.

Cztery dotąd wydane roczniki "Studiów Polonistycznych" objęły łącznie 59 artykułów naukowych, przeważnie sensu largo językoznawczych (obok kilku tekstów towarzyszących, bibliografii i kroniki za lata 1969–1973). Ich tematy najzwężej można określić jako wynikające z wyżej wymienionych orientacji badawczych, charakterystycznych dla ośrodka poznańskiego, którego rozwój ukazały dwa szkice J. Maciejewskiego: "Uniwersyteckie tradycje filologii polskiej w Poznaniu" (II, s. 7–57) oraz "Polonistyka na Uniwersytecie w Poznaniu w latach 1945–1975" (IV, s. 193–214). Rozrzut tematów jest zatem szeroki. Przykładowo, z historii pospołu literatury i języka polskiego na uwagę zasługują przyczynki W. Wydry i W. R. Rzepki do tekstów pieśni średniowiecznych (II, s. 186–201) tudzież W. Kuraszkiewicza studia metodą statystyki językoznawczej nad dziełami wybitnych twórców od Reja do Tuwima (I, s. 45–62; II, s. 71–94). Piśmiennictwa, języka i kultury epok przedrozbiorowych dotyczą artykuły M. Bocheńskiej, Z. Krążyńskiej, J. T. Pokrzywniaka, W. R. Rzepki, A. Sajkowskiego, T. Witczaka; podobnie materiał z paru stuleci historii naszego języka objęły szkice E. Kownackiego i B. Walczaka. Wiekiem XIX od strony literatury, bo postaci Seweryna Goszczyńskiego, Ryszarda Berwińskiego i młodego Kazimierza Przerwy-Tetmajera – zajęli się M. Małecki, M. Jagielska i P. Czartołomny; od strony leksykografii, mianowicie S. B. Lindego – T. Lewaszkiewicz; stylu takich pisarzy, jak Prus i Sienkiewicz – S. Bąba, B. i S. Mikołajczakowie oraz I. Sarnowska; dziejów dydaktyki – L. Słowiński; aktorstwa teatralnego – D. Ratajczakowa. Proble-

matykę literatury bieżącego stulecia po dobę dzisiejszą podjęli A. i S. Barańczakowie oraz R. Przybylski, estetyki radiowej – K. Laskowicz, filmoznawstwa – M. Hendrykowski, języka i stylistyki językoznawczej – S. Bąba, S. Mikołajczak, J. Szloser, Z. Zagórski, H. Zgółkowa. Wiedzę o dialektologii i dialektach Wielkopolski pogłębiły rezultaty badań, z których sprawę zdali M. Gruchmanowa, H. Nowak, H. Skoczylas-Stawska, Z. Sobierajski i Z. Zagórski. Prace onomastyczne zamieścili M. Kornaszewski, T. Skulina i K. Zierhoffer. Trud nauczycielski polonistów z UAM ukazała informacja J. T. Pokrzywniaka o absolwentach kierunku wypromowanych w latach 1945–1975. Wykazy rozpraw magisterskich sporządza M. Marchlewiczowa.

Pozyskano również współpracę autorów spoza Instytutu, m.in. B. Kreji, D. i L. Moszyńskich, ostatnio zaś G. Labudy i J. Tazbira, których cenne artykuły – wraz z publikacjami piór poznańskich, wśród nich J. Abramowskiej i J. Ziomka, E. Balcerzana, E. Pieścikowskiego, Z. Trojanowicz, M. Witkowskiego, B. Wysockiej – ukażą się niebawem.

Do planów redakcji czasopisma należy przygotowanie w przyszłości również roczników monotematycznych; do nadziei, uwarunkowanych poszerzeniem objętości "SP" bądź zmianą ich częstotliwości na półrocznik – możliwość prezentacji najlepszych prac magisterskich, wzbogacenie szaty ilustracyjnej i rozwój współdziałania z innymi ośrodkami filologii polskiej.

Komitet redakcyjny "Studiów Polonistycznych" tworzą obecnie: Maria Adamczyk, Władysław Kuraskiewicz, Wojciech Ryszard Rzepka, Tadeusz Witczak (przewodniczący) i Karol Zierhoffer.

Doc. dr hab. Tadeusz Witczak